

Sundheds- og Ældreministeriet

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

[Sundheds- og Ældreudvalget, Christiansborg den 9. februar kl. 15.00-16.30]

Samrådsspørgsmål BO og BS

Samrådsspørgsmål BO er stillet efter ønske fra Astrid Krag (S).

Samrådsspørgsmål BS er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Samrådsspørgsmål BO

"Anerkender ministeren, at VLAK-regeringens målsætning om, at det offentlige forbrug kun skal stige med 0,3 pct. årligt, hvilket er svarende til ca. 1,5 mia. kr. om året, vil føre til markante velfærdsforringelser for de ældre, når Finansministeriets egne beregninger viser, at det demografiske træk alene som følge af flere ældre over 65 år vil udgøre 2,5-3 mia. kr. årligt frem til 2025? Og hvordan mener ministeren, at kommunerne skal sikre en værdig ældrepleje, når der vil mangle 1-1,5 mia. kr. om året blot for at opretholde det nuværende serviceniveau for de ældre?"

Samrådsspørgsmål BS

"Vil ministeren redegøre for, hvordan regeringen vil sikre en værdig ældrepleje, når regeringen i de kommende år vil afsætte færre midler pr. ældre og lægger op til en offentlig vækst på kun 0,3 pct.?"

Tak for ordet, og tak for de to samrådsspørgsmål – spørgsmål BO og spørgsmål BS. Spørgsmålene handler begge om regeringens målsætning for væksten i det offentlige forbrug, og hvilken betydning det har for ældreområdet. Jeg vil derfor efter aftale med formanden besvare spørgsmålene samlet.

Lad mig starte med at slå fast, at det for regeringen og mig er helt afgørende, at vores ældre får en god og værdig pleje og omsorg.

Som det fremgår af regeringsgrundlaget, vil vi føre en ældrepolitik med afsæt i Ældrekommissionens fem grundlæggende værdier.

De fem værdier er:

- Indflydelse på eget liv
- Respekt for forskellighed
- Medmenneskeligheden i fokus
- Gode oplevelser hver dag
- En værdig afslutning på livet

Det var Ældrekommissionens opfattelse, at værdierne – hvis de lægges til grund for det menneskesyn og daglige arbejde, der foregår på plejehjem – kan være med til at forøge den enkelte ældres livskvalitet og mulighed for selvbestemmelse. En opfattelse, som jeg til fulde deler.

De nuværende regeringspartier har derfor også sammen med Dansk Folkeparti prioriteret ældreområdet med de to seneste finanslove. Og det er vel at mærke med varige midler, så ældreplejen også er prioriteret i fremtiden.

Som det fremgår af regeringsgrundlaget har vi et mål om en vækst i det offentlige forbrug på 0,3 pct. Det stiller krav til stram udgiftsstyring, effektiv drift af de offentlige institutioner og et skarpt fokus på kerneopgaverne. Det står jeg gerne på mål for.

Men jeg vil gerne advare mod at stirre sig blind på de 0,3 pct.:

- I regeringsgrundlaget lægger vi også op til at foretage

nogle tilpasninger, som betyder, at der frigøres penge, vi kan bruge på vores kernevelværd.

- Vi vil i regeringen også præsentere et fornyelsesprogram for den offentlige sektor. Offentlig service handler selvfølgelig også om penge. Men det handler i høj grad også om, hvordan vi planlægger og tilrettelægger opgaverne.
- Vi tror, at vi kan løse nogle opgaver smartere og mere effektivt ved i højere grad at tage udgangspunkt i borgernes behov.

I forhold til det stigende antal ældre, så mener jeg ikke, at der er lighedstegn mellem udgifter og serviceniveau. Jeg tror på, at man i det løbende arbejde kan forbedre indsatsen, så flere ældre får gavn af hjælpen uden at det nødvendigvis koster flere penge.

Jeg vil gerne henvise til, at det – som spørger også bemærker – er Finansministeriet, der har lavet fremskrivningerne af demografien, og dermed også Finansministeriet, som bedst kan

redegøre for detaljerne i fremskrivningerne.

Men jeg mener ikke, at der er 1-1 sammenhæng mellem flere ældre og udgifterne til ældre. Derfor vil stigningen i antallet af ældre ikke nødvendigvis forudsætte en tilsvarende stigning i ældreudgifterne.

Det er der flere gode grunde til:

- Kommunerne forbedrer løbende indsatsen. For eksempel ved bedre organisering eller med ny velfærdsteknologi.
- Stigningen i antallet af ældre er primært sket blandt de yngste ældre, som er mindre plejekrævende.
- Der er øget fokus på rehabilitering.
- Sundhedstilstanden hos de ældre er forbedret, og deres plejebehov er blevet mindre.

Når det er sagt, så er det selvfølgelig også vigtigt for mig at understrege, at regeringen følger med i og løbende vurderer, hvor mange penge vi bruger på fx vores velfærd, og hvor meget vi får, for de penge vi bruger.

Det, synes jeg allerede, at vi har vist. I finansloven for 2016 blev

de nuværende regeringspartier og Dansk Folkeparti enige om varigt at tilføre 1 mia. kr. årligt til kommunerne til at understøtte mere værdighed i ældreplejen.

I finansloven for 2017 har de samme partier igen prioriteret ældreområdet. Over de næste fire år er der afsat 2 mia. kr. til en bedre ældrepleje:

- Det dækker over 380 mio. kr. årligt fra 2017 og frem til at give alle plejehjemsbeboere en halv times ekstra hjælp om ugen, som de selv kan beslutte, hvad de skal bruge til.
- Derudover er der afsat en pulje på 450 mio. kr. i 2017 til bedre mad til ældre. Det giver kommunerne mulighed for at få køkkenerne tættere på de ældre, så der dufter af mad forud for måltidet.
 - Det er glædeligt for mig, for et plejehjem er borgerens hjem, og for mig er køkkenet hjemmets hjerte.

Så for at opsummere mine svar på spørgsmålene, så anerkender jeg ikke, at regeringens økonomiske politik vil føre til [og jeg citerer] ”markante velfærdsforringelser for de ældre” [citat slut]. På ingen måde.

Venstre, Liberal Alliance og de Konservative har – sammen med Dansk Folkeparti - ved de to sidste finanslovsforhandlinger vist, at vi prioriterer ældreområdet. Og jeg tror på, at vi med regeringens politik kan få pengene til at række længere ved blandt andet at tilrettelægge arbejdet på nye måder.

Penge betyder noget. Men jeg mener ikke, at en værdig ældrepleje kan reduceres til et spørgsmål om, hvor mange penge der bliver tilført ældreområdet.

Og som nævnt, så forbedrer kommunerne allerede i dag løbende opgaveløsningen, så ressourcerne hele tiden kan strækkes længere. Medarbejderne i kommunerne arbejder hårdt for at skabe så gode forhold som muligt for de ældre.

Jeg har stor respekt for de mange dygtige ansatte, som hver dag yder en stor indsats for at give netop denne gode pleje og omsorg – og hele tiden forbedre den. Jeg er derfor også overbevist om, at dedikerede medarbejdere fremover vil være med til at sikre, at vores ældre medborgere får en værdig pleje og omsorg.

Men nogle gange opstiller vi politikere – i bedste mening – nogle regler og krav, som gør hverdagen besværlig og stjæler tiden fra det væsentlige. Det vil jeg gerne, at vi sammen med bl.a. medarbejderne kigger på. Så vi skaber de bedste betingelser for at personalet kan give en værdig ældrepleje.

Det er derfor, at jeg nu i samarbejde med KL og med tæt inddragelse af de relevante aktører – herunder ikke mindst FOA og Dansk Sygeplejeråd – har igangsat et arbejde, der gerne skal forenkle regler og dokumentationskrav på ældreområdet.

- Så vi kan sikre, at plejepersonalet så vidt muligt bruger tiden på pleje og omsorg – og ikke på overflødige regler.

Jeg var i fredags på besøg på plejecenteret Bonderupgård i

Københavns Kommune. Her fortalte personalet om den tillidsreform, som Københavns Kommune har arbejdet med i en årrække.

De fortalte blandt andet begejstret om, hvordan de har afskaffet registreringen af komme og gå-tider i hjemmeplejen. En ændring, som betyder, at de i dag har mulighed for at starte med at etablere den gode kontakt til borgeren, når de træder ind af døren, frem for at starte med at skulle registrere starttidspunktet.

Og i stedet for at visitere borgerne til en hel masse forskellige enkeltydelser af få minutters varighed, så er ydelserne i dag samlet i blokke, som giver mere rum til medarbejdernes faglige vurdering af borgerens behov på den enkelte dag.

- En af medarbejderne forklarede, at denne tillid til hendes faglige vurdering af borgeren gav hende følelsen af at have mere tid til borgeren.

Det er erfaringer, som jeg synes er rigtig spændende, og som jeg gerne vil tage med ind i arbejdet med regelforenkling og færre

dokumentationskrav i ældreplejen.

Tak for ordet.